

DVORSKI proti Chorvatsku (č. 25703/11)
Rozsudek velkého senátu 20. října 2015

Odmítnutí poskytnutí právní pomoci advokátem, kterého si podezřelý zvolil. V roce 2007 byl stěžovatel zadržen v souvislosti s několika trestnými činy a vyslýchán jako podezřelý na policejní služebně. Během výslechu přiznal, že dotčené trestné činy spáchal, a jeho přiznání bylo připuštěno jako důkazní materiál u hlavního líčení. V roce 2008 byl stěžovatel odsouzen za vraždu, loupežné přepadení a žhářství, a odsouzen k trestu odnětí svobody v délce čtyřiceti let.

Ve své stížnosti před ESLP namítal, že během jeho výslechu na policii neměl přístup ke svému advokátu G. M., kterého mu najali jeho rodiče, a musel proto přijmout obhajobu advokáta M.R., kterého povolala policie. Tvrdil, že byl nucen přiznat se ke spáchání trestných činů bez možnosti být zastoupen zvoleným advokátem.

ESLP judikoval, že na rozdíl od případu *Salduz proti Turecku*, ve kterém stěžovatel neměl přístup k právnímu zástupci během svého policejního výslechu, v projednávaném případě byl stěžovatel nucen přijmout obhajobu jiného právníka, než kterého si vybral. Oproti případům týkajících se znemožnění přístupu k právnímu zástupci, kdy ESLP požaduje, aby se k takovému kroku policejní orgány uchýlily pouze za výjimečných okolností, je méně přísnější, když jde o nemožnost být zastoupen právníkem, kterého si dotčená osoba zvolí. Ačkoli vnitrostátní orgány mají v zásadě zohledňovat přání podezřelého, mohou upřednostnit zájem spravedlivosti. V každém případě k porušení článku 6 zpravidla dojde tehdy, jestliže má rozhodnutí neumožnit zastoupení zvoleným právním zástupcem negativní dopad na obhajobu.

ESLP se nejprve zabýval otázkou, zda byl stěžovatel zastoupen advokátem podle svého výběru. Konstatoval, že advokát G.M. se snažil na policejní služebnu dostat ještě před začátkem výslechu, avšak bylo mu řečeno, aby odešel, aniž by o tom stěžovatel byl policií zpraven. Ačkoli si stěžovatel formálně G.M. zvolil jako svého právního zástupce, o jeho existenci nevěděl. Podle názoru ESLP tedy nešlo o advokáta zvoleného.

K otázce, zda existovaly relevantní a dostatečné důvody k omezení stěžovatelova přístupu k právnímu zástupci jeho výběru, ESLP konstatoval, že jediný důvod, který v tomto ohledu vláda uvedla, byla neúplná právní moc k jeho zastupování. Ze spisu je však patrné, že G.M. měl písemnou plnou moc podepsanou stěžovatelovými rodiči, jak to umožňovalo vnitrostátní právo. Policejní důstojníci tak byli povinni informovat stěžovatele, že se právník dostavil na policejní služebnu, avšak neučinili tak. Za těchto okolností ESLP nebyl přesvědčen, že k omezení práv stěžovatele existovaly relevantní a dostatečné důvody.

ESLP dále projednával otázku, zda tato skutečnost byla na újmu spravedlnosti trestního řízení jako celku. Judikoval, že jestliže je jako v daném případě namítáno, že ustanovení nebo výběr advokáta podezřelého ovlivnilo nebo vedlo k jeho přiznání na úplném začátku trestního šetření, jsou vnitrostátní orgány, zejména soudy, povinny postupovat velmi opatrně. Avšak odůvodnění použité národními soudy v souvislosti s právní námitkou stěžovatele, týkající se způsobu, jakým své přiznání učinil, mělo k podrobnosti daleko. Žádný z orgánů nezkoumal skutečnosti týkající se návštěvy G.M. na policejní služebně předtím, než výslech stěžovatele započal. ESLP proto nebyl přesvědčen o tom, že stěžovatel měl skutečnou možnost rozporovat okolnosti, za kterých mu byl M.R. ustanoven jako právní zástupce. ESLP tak konstatoval, že došlo k porušení článku 6 Úmluvy.